

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvzemši nedelje in praznike. — Inserati do 30 petit a Din 2.—, do 100 vrst Din 2,50, od 100 do 300 vrst a Din 3.—, večji inserati petit vrsta Din 4.—. Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za tnozemstvo Din 25.—. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNISTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica 5.

Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

PODROUZNICE:
MARIBOR, Grajski trg št. 8 — CELJE, Kocenova ulica 12 — NOVO MESTO, Ljubljanska c. Tel. št. 26. JESENICE, Ob kolodvoru 101. — Račun pri poštnem Cekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

SKLEPI POSLANSKEGA KLUBA JRKD

Po dvadnevni razpravi o političnem položaju je poslanski klub sklenil pospešiti organizacijo stranke JRKD — Posle glavnega odbora bo začasno vodil odbor poslanskega kluba, ki lahko kooptira nove člane

resolucijo:

Klub narodnih poslancev JRKD je sprejel govor ministarskega predsednika dr. Vojte Marinković, ki je podprtavajoč deklaracijo vlade še enkrat poudaril, da ostane politika vlade neizpremenjena ter da sloni slej ko prej na narodnem in državnem edinstvu. V debati je govorilo veliko število poslancev, med drugimi tudi poslanec celjskega sreza g. Ivan Prekoršek, ki so odobravali deklaracijo vlade in pojasnila gospoda ministarskega predsednika ter naglašali potrebo čim prejšnje definitivne organizacije stranke Jugoslovenske radikalne kmečke demokracije. Tam, kjer organizacija še ni izvršena, se naj to zgoditi v najkrajšem času, da bo mogoče izvoliti tudi definitivno vodstvo stranke. Dokler se to ne zgodi, bo opravljal posle glavnega odbora poslanski klub. Razprava je zaključila z daljšim govorom g. dr. Marinković, nakar je bil izvoljen ožji odbor, da sestavi resolucijo. Tričlanski odbor je po kratkem odmoru predložil naslednjo:

1. Vsi člani poslanskega kluba JRKD podpišejo in izdajo skupno s klubom senatorjev proglaša na narod Jugoslavije o organizaciji stranke.

2. Klubski odbor bo vršil svojo funkcijo, ki ima kot začasni glavni odbor ter se mu da pravica in naloži dolžnost, da se za čim bolj uspešno izvrševanje svojih dolžnosti začasno razširi in ko-optira v svoj okvir druge osebnosti iz kluba poslavcev in senatorjev. Začasni glavni odbor naj prevzame inicijativno vlogo za organizacijo stranke in mu bo

pri izvrševanju te naloge pomagalo in z njim sodelovalo glavno tajništvo JRKD, ki se more po potrebi razširiti in novimi člani iz kluba narodnih poslancev in klubu senatorjev.

3. Začasni banovinski in sreski odbori naj se organizirajo v čim krajšem času, najkasneje do konca aprila t. l.

Poslanski klub je resolucijo sprejel z dolgotrajnim aplavzom in vzlikanjem kralja in Jugoslaviji, nakar je bila seja zaključena.

Nikićev poslanski klub

Beograd, 8. aprila. M. Narodni poslanci dr. Nikola Nikić, Lovro Knežević, Stevan Valjavec, Ivan Lončarević in dr. Franjo Gruber so včeraj obvestili predsednika poslanskega kluba JRKD, da izstopajo iz kluba. Obenem so poslani predsednika Narodne skupščine pisno, v katerem ga obveščajo, da so osnovali svoj klub, ki ga prijavljajo pod imenom »Hrvatski seljaški klub«. Predsednik skupščine je vzel na znanje in je dodelil novemu klubu posebno soko. Kot predsednik klubu je prijavljen dr. Nikola Nikić, kot tajnik pa dr. Franjo Gruber.

Nova vlada pred senatom

Na današnji seji senata je bila prečitana deklaracija vlade — Popoldne bo klub senatorjev razpravljaj o političnem položaju

Beograd, 8. aprila. Danes dopoldne se je vršila seja senata, na kateri se je nova vlada pod predsedstvom g. Marinkovića predstavila senatu in podala svojo deklaracijo. Seji je predsedoval predsednik g. dr. Pavelić, navzoči pa so bili skoraj vsi senatorji. Ker se je istočasno vršili seja Narodne skupščine, na seji senata niso bili navzoči vsi člani vlade.

Najprije je predsednik prečital učaze o ostavki vlade g. Petra Živkovića, o imenovanju nove vlade pod predsedstvom g. dr. Marinkovića in o imenovanju kmetijskega ministra g. Demetrovića za namestnika odsotnega ministra trgovine g. dr. Kramerja. Senatorji so poslušali citanje ukazov stojte ter so predeličili ovacije kralju.

Nato je predsednik sporočil, da je predsedništvo Narodne skupščine dostavilo v razpravo zakon o trošarinah. Finančni minister dr. Djordjević je v imenu vlade zahteval, naj se temu za-

Seja Narodne skupščine

Izvoleite odbora za proučitev zakona o pobijanju draginje in zakona o gradnji društvenih domov

Beograd, 8. aprila. Danes dopoldne se je vršila kratka seja Narodne skupščine. Po odobrenju zapisnika je predsednik skupščine poročal o tekočih zadevah. Minister za trgovino je izročil predsedništvo skupščine sankcioniranu zakon o prometu pšenice. Poslanec Marko Kožulj je vložil interpelacijo na prometnega ministra glede ureditve pokojnine postajenčnika v Bački Palanki. Minister pravde je zahteval izročitev sodišču poslanca Sretenovića, o čemur bo razpravljaj imunitetni odbor.

Minister za šume in rude obvešča skupščino, da bo odgovoril na interpelacijo poslanca Kneževića in tovarišev glede lesnih kupčij vinkovške občine, kadar bo interpelacija postavljena na dnevni red. Minister notranjih del sporoča, da bo odgovoril na interpelacijo poslanca Kneževića in tovarišev glede postopanja vinkovške županije in podžupana, ko bo zbral potrebne podatke. Poslanec dr. Nikola Nikić je vložil interpelacijo na notranjega ministra o delovanju sreskega načelnika v Zagrebu Milana Huzjaka.

Po odobritvi nekaterih dopustov narodnim poslancem je Narodna skupščina prešla na dnevni red ter je izvolila odbora za proučevanje zakonskega predloga o pobijanju draginje in o gradnji društvenih domov. Za predsed-

nika odbora za pobijanje draginje je bil izvoljen narodni poslanec Husejin Kadić, odboru, ki bo proučil načrt zakona o gradnji društvenih domov, pa načeluje nar. posl. dr. Ljudevit Pivko.

Seja je bila nato zaključena. Prihodnja seja se bo vršila jutri popoldne z dnevnim redom, določitev dnevnega reda.

Mednarodna konferenca dela v Ženevi

Na dnevnem redu so važne razprave o socialnem zavarovanju — Imenovanje naše delegacije

Beograd, 8. aprila. AA. 16. mednarodna konferenca dela bo otvorjena v Ženevi 12. aprila. Na dnevnem redu te konference so tale vprašanja:

1. Ukinjenje posredovalnic proti plačilu;

2. Zavarovanje za primer onemoglosti, starosti in smrti;

3. Določitev minimalne starosti za za-

poslitev dece v neindustrijskih obratih;

4. Revizija konvencije o zaščiti decavcev za primer nezgode, zaposlenih pri zavaro-

janju in raztovarjanju parnikov.

Razen tega bo v razpravi vprašanje o izvajjanju ratificiranih konvencij o brezpo-

selnih delavcih v zvezi z gospodarsko krizo in o drugih vprašanjih, ki so zvezane z del-

no mednarodnega urada za delo.

Minister za socialno politiko in narodno

zdravje je v soglasju z zunanjim ministrom in ministarskim predsednikom imenoval to-

le odposlanstvo naše države za to konferenco:

Drugi delegat: Dušan Jeremić, načelnik oddelka za socialno skrbstvo v ministrstvu za socialno politiko in narodno zdravje.

Strokovnjak: Radovan Matjašić, zavrnatelj Osrednjega urada za zavarovanje delavcev v Zagrebu in gd. Milena Ata aković, šef odseka za zaščito dece in mater v ministrstvu za socialno politiko in narodno zdravje.

Delegat delodajalcev: Djordje Čurčić, generalni tajnik centralne industrijskih korporacij.

Delegat delavcev: Bogdan Krekić, gene-

ralni tajnik zveze Združenih delavskih sindikatov Jugoslavije,

strokovnjak: dr. Živko Topalović, gene-

ralni tajnik delavskih zbornic.

Prvi vladni delegat in šef delegacije bo imenovan naknadno.

Londonska konferenca bo odgodena?

Nasprotja so tako velika, da je vsak sporazum nemogoč Nemčija odločno proti francoskemu predlogu

London, 8. aprila. Pričakovana, da bo londonska konferenca štirih velesil po predhodnem sporazumu med Anglijo in Francijo potekla brez večjih težkc, se niso uresničila. Vedno bolj se kaže, da se bo konferenca zelo zavlekla, če sploh ne bo odgodena.

Včeraj so se sestali voditelji vseh štirih delegacij ter so ponovno obširno razpravljali o podunavskem problemu in skušali najti kompromisno rešitev. Tudi ta poizkus je ostal brez uspeha. Nemčija in Italija vedno odločnejše odklanjata Tardejev načrt v tudi angleško formulacijo. Nemški delegat Bülow je ob tej pridržki podrobno očrtal stališče Nemčije in ga preciziral v glavnem takole:

Dosedaj je bilo doseženo soglasje v naslednjih točkah:

1. Vse štiri velesile so složne v spoznaju, da vsled položaja, ki je bil ustanavljen z mirovnimi pogodbami, gotove podunavske države niso niti gospodarsko, niti finančno življenga zmožne.

2. Prav tako soglašajo vse štiri velesile v tem, da je treba zagotoviti gospodarsko in finančno eksistencno možnost podunavskih držav s skupno akcijo.

3. Soglašeno je tudi naziranje, da je upreh te akcije v neposrednem interesu zainteresiranih velesil in Evrope sploh.

4. Splošno vladu mnenje, naj ta sancijska akcija tvori samo pravilo in začetek racionalnejše ureditve celokupnega evropskega gospodarstva.

Bülow je nato prešel na francoski predlog, ki priporoča gospodarsko sbljajanje petih podunavskih držav in gre za tem, da se štiri gospodarsko najslabše države naslonijo na peto podunavsko državo, to je Češkoslovaško, ki po izjavi zadnega zunanjega ministra nai v tisti steki, ki pa kot odjemalec ne zadostuje za gospodarsko sanacijo ostalih pretežno agrarnih podunavskih držav. Tudi stiski ostalih štirih podunavskih držav je dokaj raznolika. Gospodarski položaj Avstrije in Madžarske je tak, da vzbujajo resno skrb, dočim položaj Rumunije in Jugoslavije

sloš je imel francoski finančni minister Flandin dolg razgovor z Macdonaldom. Razpravljala sta o težkočah, ki so se pojavile na konferenci velesil. Po tem razgovoru je Flandin novinarjem zelo kratko in skepticistično izjavo, v kateri pravi, da ne bo preostajalo drugega kakor, da se konferenca odgodidi, da bi se moglo proučiti stališče Nemčije in Italije. Naš načrt ni bil sprejet in sedaj bo treba počakati novih predlogov.

Ogromen požar v Monakovem

**Davi je zgorela bivša tržnica z vso zalogo raznega blaga
Pri reševanju je bilo 54 ljudi ranjenih**

Monakovo, 8. aprila. Davi je iz se neznanega vzroka izbruhnil požar v takozvani Schrannenhale, ki se bolj bladro je bilo pa danes, a vendar nihče ni prizakoval, da bo snežilo. Davi je bilo močno oblačno, opoldne se je pa nebo stemnilo in naenkrat je začelo snežiti. Sneg je naletaval v debelih mokrih snežinkah in se seveda ne bo obdržal, ker je pretop.

V soboto dne 9. IV. ob 1/28. zvečer

TELOVADNA AKADEMIJA

moške in ženske dece

LJUBLJANSKEGA SOKOLA
v »Narodnem domu«

ognju. Alarmirani so bili vsi poklicni gasilci, policija in vojaštvo, toda do opoldne požar še ni bil pogašen. 54 ljudi, med njimi 36 gasilcev, je bilo ranjenih in so jih morali prepeljati v bolničo. Vse v Schrannenhale vskrivljeni požar, okrog 100 avtomobilov in mnogo drugega blaga je postalno plamenov. Škoda sega v milijone.

Monakovo, 8. aprila. Davi ob 3.

je iz se neznanega vzroka izbruhnil požar v takozvani Schrannenhale, ki se

je zemlja osušila, potem se bo pa začelo takoj do požara. Pretekli torek je med deževjem tudi grmljalo kakor poleti. Ker se tudi v gorah taja sneg, je začela Sava naravnati.

31. marca popoldne je prišel s poseljnim vlakom na Bled 195 Belgijscev, ki so bili za velikonočne praznike v Dalmaciji. Nastanjeni so bili v hotelu »Toplice«, kjer so tudi prenočevali. Drugi dan so si ogledali Bled in še dopoldne s svojim posebnim vlakom odpotovali v domovino.

Preteklo soboto bi se morala vrstiti prva predstava govorečega filma v kinu »Bled«. Ker pa zaradi eksplozije v filmskem podjetju »Staruc« v Zagrebu ni bilo mogoče dobiti filma, bo prva predstava zočnega filma v soboto 9. t. m. zvečer.

V nedeljo 10. t. m. ob 20. priredi pevsko društvo iz Zasipa pevski koncert v dvorani Sokolskega doma na Bledu. Po koncertu priredi Sokoli prosto zabavo. Kmete iz ribenske okolice opozarjam na poučno predavanje o mlekarstvu, ki bo v nedeljo ob 15. v osnovni šoli v Ribnem.

Dejavnosti: Amsterdam 2276.83 — 2288.19,

Berlin 1328.67 — 1339.47, Bruselj 786.29 do 790.23, Curych 1094.36 — 1099.85, London 212.26 — 213.85, Newyork ček 5594.73 do 5622.99, Pariz 221.95 — 223.07, Praga 166.32 — 167.18, Trst 289.53 — 291.93.

H kampanji proti naši tekstilni industriji

Izjava Zveze industrijev v Ljubljani glede na tendencijo zoročno poročanje nekaterih listov

Ljubljana, 8. aprila.

Zadnje čase se je vodilo v nekaterih beograjskih dnevnikih ostra kampanja proti naši industriji. Očita se ji, da je po velikem delu skriva sedanjih gospodarskih in platičnih težav. Dne 2. t. m. je izšel v beograjskem dnevniku »Politika« članek pod naslovom »Pojava za načrtovanje osudu in za načrtovanje mrež, v dnevniku »Trgovinski Glasnik« pa, doznevno iz istega vira, članek pod naslovom »Smanjivanje uvoza in skupodoča v zemlji. Oba članka harangirata javno mnenje proti domači industriji, kateri podstavlja, da ona zlorablja pomanjkanje na devizah in po njem povzročene ovire uvoza v neupravičeno in nedopustno povraćanje sredstev in industrijskih proizvodov, kakor da hoče industrija obogatiti na račun obubožanega konsumenta. V prvi vrsti se doživi naša tekstilna industrija, da je neposredno po uvedbi strogega deviznega režima povisala svoje cene in da ta čas na tako povisjanje niti ne misljo.

Industrija na slovenskem ozemlju kraljevina ima težke brige, kako da nabavi potrebne sировине in proizvodi potrebitne, ki kaže da zaposli svoje številno industrijsko delavstvo. V pravilnem pojemanju splošnih interesov našega narodnega gospodarstva je Zveza industrijev v imenu naše industrije, pa tudi v javnem interesu, od zakonite stabilizacije dinarja pa vse do danes zahtevala ukrepe, kajih izvedba bi bila preprečila ali vsaj v veliki meri ublažila ostrino tačasne krize, a žalost se naši predlogi niso pravocasno upoštevali. Koj v početku smo se izjavili proti polni svobodi prometa z devizami in valutami, in že mesec septembra in oktobra l. 1931 smo zahtevali cenzuro uvoza in cenzuro dodeljevanja deviz. Dočim se je svobodni devizni promet ome

jil še s pravilnikom od 7. oktobra 1931, se cenzura uvoza niti do danes ni uvelia. Medtem je prišlo do plačilnih težav, ki resno ogrožajo naš kredit v inozemstvu, ne glede na težko situacijo, v kateri je znaten del naše industrije. Navzite temu smo se vse do zadnjega časa izjavljali proti povečanju obtoka bankovcev preko zakonite relacije ter smo pozivljali meročajne faktorje, da dosledno branijo domačo moneto.

Ponosni na svoje vseskozi tskreno in patriotsko ponašanje moramo z gnevom zavračati ono protiindustrijsko kampanjo neosnovane očitke gori omenjenih člankov proti naši tekstilni industriji. Začeli nas, da najdejo taksi članki prostora v dnevniku, ki velja za organ beograjskega trgovstva. Mi smo se vedno zavzemali za gospodarsko solidarnost, zlasti za solidarnost med industrijo in trgovinom. Ako se taka solidarnost odklanja, vendar še ni potrebno, da se dovoljuje nekvalificirani napadi na našo industrijo.

V tačasnih težavah smo imeli večkrat priliko videti, da v drugih delih države in prvega razumevanja za razmere v Sloveniji, ki je v agrarnem pogledu pastvena in kateri prebivalstvo po doberem delu živi ob zaslugu v lesnem gospodarstvu in v industriji. S pravico se pritožuje naša industrijsko delavstvo nad mentalitetom, ki ne razume njegove položaja. Očividno se ona mentaliteta zlorablja v omenjenih dveh člankih, ki harangirata javno mnenje proti tako pomembnemu faktorju v narodnem gospodarstvu, kakor je naša industrija.

Zveza industrijev na slovenskem ozemlju kraljevine Jugoslavije v Ljubljani, ki je vselej in povsed delovala v patriotskem in državotvorjem duhu, ne more nikomur priznati monopolne pravice do patriottizma. Ko ponovno zavrača omenjeno protiindustrijsko kampanjo, daje izraza mnenju, da je ta kampanja v veliki meri skodljiva narodu in državi.

Ljubljana, dne 7. aprila 1932.

Zveza industrijev na slovenskem ozemlju Kraljevine Jugoslavije v Ljubljani
Janko Jovan, l. r.; Milan Šuklje, l. r.

Kaj vidi fotoamaterjevo oko

G. Cveto Švigelj se je pokazal s svojimi fotografijami pravega mojstra

Ljubljana, 8. aprila

Ljubljanci radi gledajo lepe slike, posebno pa, kadar jih obljubi pokazati tak mojster-fotoamater kot je g. Cveto Švigelj, ki njegova dela pozna že vsa banovina, pa tudi inozemstvo. Zato je bila tudi sroči dvorana Delavske zbornice pri predavanju Fotokluba polna vseh, ki se zanimajo za lepo fotografijo, a posebno smo opazili predsednika SPD dr. Pretnarja, odlična fotoamaterja prof. Ravnikar in Egona Planinška od »Skale«, pravaka naših obrtnikov Josipa Rebeka, voditelja motociklistov podpolkovnika Jakliča, pokrovitelja vseh sportov inž. Bloudka, direktorja Poštne hranilnice dr. Vidmarja, zastopnika fotografkskega odseka SPD v Trbovljah Cofa in več drugih uglednih osebnosti, ki so z največjim zadovoljstvom občudovali prekrasna in v resnicu mojstrska dela.

Predsednik Fotokluba Lojze Pengal se je zahvalil za obisk in povdarijal vzgojni pomen fotografiranja v tej materialistični dobi, ki nam hoče iztrgati iz srca vse, kar je lepega in plemenitega. Fotografiranje vzbuja ljubezen do domovine, ljubezen do prirode in ljubezen do estetskega udejstvovanja, saj je dobra slika pesem, na drugi strani pa tudi važno propagandno sredstvo za lepote naše domovine in tako tudi za tujski promet. Obširno je orisal idealni namen Fotokluba, ki hoče s predavanji in prirejanjem razstav, pa tudi s poučevanjem fotoamaterjev vzbujati zanimanje in veselje za ta sport, ki je postal že umetnost. Pri predavanjih in na razstavah bodo člani kluba pokazali, s kako finim čutom opazovanja jih je obdarila natura, in brez reklame primesi bo Fotoklub skušal s temi pripomočki vzbuditi enake čute tudi v vsej javnosti. Ko je predsednik predstavil predavatelja g. Švigla, je ta na platnu pokazal 160 prvovrstnih slik in vsako posebej analiziral s tehničkega, pa tudi z estetskega stališča, zlasti pa kar se tiče kompozicije in izbire motivov.

Prav dobro je pogodil predavatelji, da je motive kazal mešano, namreč tako, da smo videli planinsko sliko z Gorenjsko, nato sliko z Dolinsko, posrečeno tihotitje, motiv iz Ljubljane, živiljenje in delo naroda itd. Že prva slika, namreč sijajno osvetljena kakteje na oknu, je publiku silno ugajala, pri nadaljnjih pa pa gledalcu predavanju sledili s takim zanimanjem in občudovanjem, da so pozabili, kako hitro teče čas, saj je predavanje trajalo dve uri. Posebno se je naš fotografski umetnik izkazal s slikami z Bohinjskega jezera, ki nam ga je pokazal v najrazličnejših razsvetljivah, prav tako pa s slikami z zanesenega Triglavskega pogorja, kjer zlasti posnetki Sedmerih jezer dramatično slikajo titanski boj vegetacije z višinami. Ti orjaški mecesni se pravi Nibelung! Čudovita je Kranjska gora v luninem svitu, zelo posrečeno je tudi novo tromostovje v Ljubljani, a umetnina visoke kvalitete je med drugimi idilični iz stare Ljubljane zlasti nočna slika gigantov na semenškem portalu. Vso lirska idiličnost Loškega hri-

Telefon št. 2483.

obeta dovesti v najkrajšem času do zadovoljivega uspeha. Podjetje je zagotovo, da kolektivno pogodbo predloži tudi tretji skupini in, da bo pogodbo tudi napram tej skupini lojalno izvajalo.

Borba proti jetiki

Poročilo o šestmesečnem delovanju dispanzerja Osrednje protituberkozne lige v Ljubljani.

Protituberkozni dispanzer je izrazito socialno higienska ustanova, katerega glavni nalogi sta izslediti vse primere odprtne tuberkuloze ter preprečiti širjenje te bolezni na zdravo okolico.

Od svoje ustanovanje dne 5. oktobra 1931 je obiskalo protituberkozni dispanzer 955 oseb. Prvi je bilo preiskan 472, ponovnih preiskav je bilo 97. Potom dispanzerja izsledenih odprtih tuberkuloznih primerov je bilo 24.

Članov družine je bilo sprejetih 512. Izmeđek je bilo preiskan 111, od teh 27 pozitivnih. Krvnih preiskav je bilo narejenih 144. Rentgenološko slikanih 15, a rentgenoloških preiskav 676. Bioloških prob je bilo v dispanzerju narejenih 506, od teh pozitivnih 241. Dispanzerski zaščitni na sestra je naredila 125 prvih ter 56 ponovnih hišnih obiskov. Stanovanji, ki niso odgovarjala higieniskim zahtevam, je bilo 101.

V dispanzerju se je specifično zdravilo 45 primerov, a umetni pneumothorax se je nadaljeval v 15 primerih. Verjetno odprtih in sunljivih tuberkuloznih je bilo 37, a zaprte pljučne tuberkuloze 173. Škrofuloze in tuberkuloze zlep je bilo 199 primerov.

Bolniško zavarovanje je bilo 173 dispanzarskih varovancev. Oblasti so prijavile 15 primerov, bolnice in zdravilišča 7, privatni zdravniki 29, a šolska poliklinika je poslala v preiskavo 236 dječakov, zaščitna sestra je izsledila 212 oseb.

Protituberkozni dispanzer je izdal svojim varovancem 443 litrov mleka, 171,50 kg črnega-belega kruha in za 1000 din mesečno bio-mleka ljudsko-šolskim otrokom, ki so ogroženi po tuberkulozi. Dispanzer je razdaljil desinfekcijska sredstva, izposojal žepne pljuvalnice in topolome. V-2 primerih pljučne bolnoloske stroške v hiralnici Sv. Jožefa, v enem pa nosi polovično zdravljene stroške.

Nepričakovani naval na dispanzer je dokaz, kako je bila ta ustanova nujno potrebna v Ljubljani, posebno danes v času splošne socialno-gospodarske krize, ko je postal dispanzer nadomestilo mnogim bolnikom, ki so radi skrajšane bolezenske dobe v bolniških blagajnah izgubili pravo na zdravniški pomoč, a so se nesposobni za pridobitveno delo, v dispanzerju pa so bili deležni brezplačnega zdravljenja in drugih pripomočkov.

Zastopniki NSZ in SMRJ so pred sejo s KID, ko je o tem vprašanju padla odločitev, imeli že pooblastila svojih organizacij, da popuste, ker je KID vsem delavstvu ponudila prav visoke koncesije, predvsem po kolektivno pogodbo in podporo v znesku 1 milijona Din in 10.000 kg masti, česar doslej še nobeno podjetje v podobnem primeru ni storilo, a zastopniki JSZ tega pooblastila svojih somišljenikov še niso imeli, pa so kljub temu podpisali zapisnik protokola o situaciji, ki ima veljavno predsporazuma.

Ko je po seji poročal zastopnik JSZ na shodu o tem sporazumu, pa somišljeniki s takih aranžmanom in popuščanjem niso bili zadovoljni in je prišlo do burnih protestov, ki so v splošnem razpoloženju razburjenega delavstva pač razumljivi. Oglasili so se celo očitanja, da so zastopniki NSZ in SMRJ izdali delavstvo, omeniti pa moramo, da NSZ in SMRJ zastopata ogromno večino delavstva, medtem ko ima JSZ le 200 članov in je torej samoobsebi umetno, da bi koncesije ki jih dosežejo tudi dve organizaciji, prisle v korist pravemu delavstvu.

Nesoglasje je v resnici torej le nekako formalnega, nikakor pa ne načelnega značaja. Pogajanja, pri katerih sedaj sodoljeta le NSZ in SMRJ, se nadaljujejo in

Drug, v tem je bil izvršen včeraj počasi v baraku za shranjevanje čolnov Albinu Jančarja v Trnovskem pristansu. Storitec je iskal v baraki najbrž premočišče, proti jutru pa, ko se je zbulil, si ni mogel kaj, da ne bi vzel s seboj več odjet, nekaj oblike in celo nekaj orodja.

Vlomljeno je bilo dalje včeraj zjutraj

se v stanovanje hišnika Karla Krstana v Knafljevi ulici 15, kateremu je odnesel vložilec skoraj novo oblike in povrh še par hlač v skupni vrednosti 1250 din.

Beležnica

KOLEDAR

Danes petek, 8. aprila, katoličani: Albert, Viljem: pravoslavni 26. marca.

DANASNE PRIREDITVE

ZKD: »Pesni je konec ob 14.30 v kliniku Matici.

Kino Matica: Gospodina, napačen spoj.

Kino Ideal: Veletrajst.

Geografsko društvo: Občni zbor ob pol

18. v geografskem institutu na univerzi.

Sukljetov večer v društvi Škrka ob 20.30 v beli dvorani Uniona.

DEZURNE LEKARJE

Danes: Trnkoczy, Mestni trg 4 in Rarmor, Miklošičeva cesta 20.

Narodno gledališče

DRAMA

Začetek ob 20.

8. aprila, petek: Zaprt.

9. aprila, sobota: Vzrok. Red E.

10. aprila, nedelja ob 20: Kar hočete. Izven. Znižane cene.

*

Rostandova drama Vzrok je edvomno eno najboljših oderskih del, kar se jih je vprizorilo v letosnji sezoni na naši drami. Poslednja vprizoritev tega dela bo v soboto dne 9. t. m. zvezčer za red E. Zasedba običajna.

Shakespearjeva komedija »Kar hočete« v režiji dr. Branka Gavelle se bo ponovila Ljubljanski drami v nedeljo dne 10. t. m. ob 20. po znižanih dramatskih cenah. Delo je imelo izredno velik uspeh.

Nova dramska premijera. Krog štirih mladih ljudi, ki so sklenili po sovjetskih običajih zakon, nam prikazuje avtor Katajev v komediji »Kvadratura krog«. Snov je popolnoma sodobna in zanimiva, predvsem že zato, ker je le malo dramaturgov iz Sovjetske Rusije, ki bi obravnavali materijo tudi za druge pokrajine na takoj zanimiv način. Krog zakonove igrajo gospa Juvarova Vida in g. Gregorin ter gdc. Gabrijelčičeva in g. Sancin. Poeta brezdomca kreira g. Lipah, komisarja g. Plut. V ostalih vlogah nastopajo skoraj vsi člani našega odličnega opernega zborja. Opero dirigira ravnatelj Polič. Predstava se vrši za red D.

OPERA

Začetek ob 20.

8. aprila, petek: Zaprt.

9. aprila, sobota: Luiza. Red D.

10. aprila, nedelja ob 15.: Tromešketirji.

Izven. Znižane cene.

*

V operi Luiza, ki se pojde v naši operi v soboto dne 9. t. m., nastopi ponovno v vlogi očeta g. Josipa Križaj. Naslovno vlogo Luize pojde gospa Gjungenc-Gavella, njeno matera g. Spanova, Julijana g. Gostič. Irma je gospa Poličeva. V ostalih vlogah nastopajo skoraj vsi člani našega odličnega opernega zborja. Opero dirigira ravnatelj Polič. Predstava se vrši za red D.

V četrtek dne 14. t. m. bodo igrali na odru opernega gledališča dilektanti z Jesenic opereto »Cardaska knjeginja« na konservatorij. Pomočne akcije jeseniškim delavcem. Zato že danes opozarjam na to izredno pa tudi zanimivo operetno predstavo.

Pojasnila o plačilu takse za vozila

Beograd, 7. aprila, AA. Davčni oddelek finančnega ministra je poslal okrožnico finančnim direkcijam, v kateri pojasnjuje odredbe tarifne postavke 100 taksne tarife zakona.

Po teh pojasnilih se mora za vsa novovo nabav

Dnevne vesti

Nakaznični promet z inozemstvom in sprejemanje vrednostnih pismem za inozemstvo ukinjeno. Gledate ukinitev nakazničnega prometa z inozemstvom so izšla še naslednja pojasnila: 1. Odpravljati odnosno zaračunavati se smejo nakaznice za tiste odkupne pošiljke iz inozemstva, ki še leže na pošti, ali za take pošiljke, ki so bile v inozemstvu predane na pošto najkasneje do včetega 10. marca t. l. in ki so morda še na pošti. Odkupne pošiljke iz inozemstva, ki bi bile predane po 10. marcu t. l. ne se smejo izračunati, temveč jih morajo pošte oddaviti kakor nedopustne inozemski sprejemni pošti. Po 31. marcu t. l. pa ne smejo pošte zaračunavati nobenih odkupnih nakaznic za inozemstvo. To velja za odkupne pošiljke, ki bi bile predane pred 10. marcem t. l. in ne bi bile naslovnikom izročene do 31. marca t. l. 2. Nakaznice, ki bodo došle iz inozemstva, naj poste izplačajo brez ozira po dosedanjih predpisih. 3. Prepoved pošiljanja vrednostnih pismem v inozemstvo se nanaša samo na zasebne pošiljatve. Pisima z označeno vrednostjo, ki jih pošiljajo v inozemstvo državne ustanove in Narodna banka, se spremenjamajo tudi še nadalje na dosedjanju način.

Carina na modro galico ne bo ukinjena. Splitska »Nova Doba« poroča: Finančno ministarstvo, carinski oddelki že trgovski zbori v Splitu na njeno vlogo od 20. februarja t. l., s katero je predlagala ukinjenje uvozne carine na modro galico, sporočila, da ni možnosti nitji upravnega razloga za znižanje uvozne carine na modro galico. Kot razlog za to navaja, da je mešana komisija trgovskega in kmetijskega ministrstva ugotovila, da je domača tvornica modre galice »Zorka« d. d. v Subotic, s katero je vladala zaključila destilniti dogovor za preskrbovanje domačih konsumentov z galico, v stanju kriti vso potrebo v državi, da cene domačih galic ne prekoračijo dovoljene cene, in da te niso višje od londonskih cen za tamošnjo potrošnjo, uračunsi prevoze stroške.

To dajejo v vednost vinogradnikom in dobaviteljem galice z ozirom na dejstvo, da bodo agencije neke inozemske tvrdke po Sloveniji in obetajo italijsko galico brez carine.

Angleški turisti v Splitu. 5. maja prispe v Split velik angleški parnik »Arandora«, ki je že opetovanje pripeljal Angleze na našo riviero. Tudi letos jih pripeljal mnogo. 16. maja pa pripluje v Split drugi angleški parnik »Straithnaver« in tudi z njim se pripeljal večja skupina angleških letovščarjev.

Samomor 70-letnega stareca. V Erdelenku blizu Sremskih Mitrovic se je obesil 70-letni Ivan Klesić. Moža je mučila neozdravljiva bolezni in večkrat je tarnai, da je sit življena.

Znameniti nemški učenjak Max Dessoir v Zagrebu. V Zagrebu se mudi znani nemški učenjak, profesor berlinske univerze Max Dessoir, ena največjih filozofskega avtoritet sedanjem Nemčije. Nemški učenjak je predaval najprej po radiu o Goetheju kot psihologu, včeraj pa v dvorani Ludskega vseučilišča o umeštviških posebnostih Goethejevega Fausta.

V Dubrovniku se že kopljejo. V sredo in včeraj sta bila zasidrana pred Dubrovnikom dva prekooceanska parnika z inozemskimi letoviščarji. V sredo ju priplata iz Grčije naš parnik »Kraljica Marija« in pripeljal več angleških letoviščarjev. Včeraj zjutraj je pa priplul v Dubrovnik nemški parnik »Karlsruher« ter pripeljal 350 nemških in svetarskih letoviščarjev, ki so se popoldne odpeljali z avtomobili v Kotor. Včeraj je bil v Dubrovniku krasen pomladanski dan in mnogi tujeji so se že kopljajo.

Turni smučarski tečaj na Stanicevi kocij. Na 14. do 24. t. m. Idealno zadovoljenje na turi ima smučar-planinec, da je obvlada na smučeh vsak teren, premaga vse ovire brez pti in je podvrzel svoji volji razne pomisleke. V največji brzini pregleda teren pred seboj, premislja in sklepka obenem ko režejo smuči like različnih oblik, ki so le mehanično delo celote – ukaz misli. Tako popolno obvladovanje vsakega terena se predvsem na smučarskih turah v prostem terenu – temelj zato je pa šola na vežbališču in strokovne knjige. Prejšnjel se porodi vsakemu smučarju takša ne-kromorna želja, naravno saj ravno smuči dramijo planinca, da ne prespi drugače tako tečne dolge zimne. Udeležencem v tem tečaju se nudi prizika, da vežbajo med izletom in izpolniljo znanje – praktično in teoretično. Poduvevalo se bo predvsem v smučarski tehniki na strmini in to v zavorah, lokih in preskokih, obenem pa spoznajo visokogorski svet v smeri na Hribarico, obseženi smučarski raj okoli po Bohinjskih planinah in po Komni ter malozmanski kotanjaste predele pod Bogatinom in Voglom. Odhod tečajnikov je 14. t. m. zjutraj iz Mojstrane. Zbirališče v hotelu Triglav. Umesno je zlasti za one, ki niso vajeni prilik v tej višini, da se udeležijo tečaja, in se pred izletom nekaj dni v tej višini, ter med tem izpolniljo svoje znanje v smučarski tehniki. Ostali udeleženci odidejo iz Mojstrane v soboto 16. t. m. zvečer (event. prenočijo v Zgor. Krmi). Radi nošnje se je prijaviti pri prihodu zaupniku SPD g. Gregor Lahu. Prijava sprejema J. Bitenc, Stanjeva koča-Mojstrana, Slov. plan. društvo v Ljubljani in tvrdka Gorec d. d. Ljubljana.

Lepa knjiga. Pravkar je izšla v založbi Tiskovne zadruge v Ljubljani kot druga knjiga zbirke »Slovenske poti« pod naslovom »Pot ob prepade«, ki jo je napisal Jože Kranjc. Pisateljevo ime je znano naši javnosti iz raznih prispevkov v »Ljubljanskem Zvonu« in drugih leposlovnih revijah, zlasti pa po knjigi »Ljudje iz cest«, ki jo je pred nekaj leti izdala Cankarjeva družba. Snov za to povest je povzeta iz življenja pohorskih kmetov in bajtarjev, ki se izjavljajo po svoji kmečki modrosti in svoji združljivosti. »Pot ob prepade« je ljubezenska zgodba med dekol Rezikom in tihotapecem Francemetom, ki se zaradi junakovskega notranjega nemira in neodoljivega hrepnenja po svobodi trajično konča s smrtno obeh ljubimcev. Pohorski gozdovi, prisojne vase, viseče po

bregovih med njivami in travnikami, ob vzroku pa mračna struga derote Drave, ta pokrajina je dobila v Jožetu Kranjcu svojega obozvezljiva in oblikovalca. Povest, ki je pisana z veliko spremnostjo in preprivedalnostjo, zasluži, da jo toplo poročamo. Jože Kranjc: »Pot ob prepade«, izdala Tiskovna zadruga v Ljubljani, Slovenske poti 2, 1932. 80 str. Kart knjižica stane Din 32.

Sportni list. Izšla je 10. številka slovenskega strokovnega sportnega glasila. V glavnih člankih priča kritično poročilo o ponosrečenem cross countryju v stadionu z zanimivimi podatki izza kulisa, obširen pregled nogometnih dogodkov (poročila iz Ljubljane, Maribora, Celja, trboveljskega okrožja kakor tudi iz drugih krajev), aktiven apel zimskim sportnikom, Kordeljevo pismo z Dunajca, Vodebovo iz Prage itd. List se dobi v večjih trafikah. Naslov uredništva in uprave: Dunajska cesta 15.

Dobave. Gradbeni oddelek direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 15. t. m. ponudbe glede dobave 23 komadov napisnih tablic. Oglas je na vpogled v pisanri Zbornice TOJ v Ljubljani, pogoj pa pri depozitni blagajni te direkcije.

Vreme. Vremenska napovedi pravi, da bo večinoma oblačno in nestanovito vreme, od časa do časa dež. Včeraj je bilo jasno samo v Splitu in Sarajevu, drugod pa oblačno. Najvišja temperatura je znašala v Skoplju 21, v Splitu 18, v Zagrebu in Beogradu 17, v Sarajevu 15, v Ljubljani 14.6, v Mariboru 14.4. Davi je kazal barometer v Ljubljani 75f, temperatura je znašala 9.2.

Cigani odrezali kmetu uho in iztaknili oko. Na sejnišči v Zagrebu so cigani napadli kmeto Mijo Čimeljija ter mu odrezali uho in iztaknili oko. Mož se je po napadu onesvestil in cigani so ga odpeljali iz mesta na vrhli na travnik, misleč, da je mrtve. Policia napadalcev še ni izsledila.

Vlak povzol delavec. V ponedeljek zvečer je povzol zagrebški osebni vlak bližu Ivaničgrada železniškega delavca Predevca. Mož je bil nekoliko vinjen in je se dal na progo, kar mu je postal usodno.

Da osvežite kri, pipte nekaj dni zapored zjutraj čašo naravne »Franz Josefova grčnice!« Od mnogih zdravnikov zapisana »Franz Josefov« voda uravnavana delovanje črevesa, krepi želodec, izboljšuje kri, pomiri živce, povzroči, da se človek splošno dobro počuti in da ima jasno glavo. »Franz Josefov« grčnica se dobi v vseh lekarneh, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Iz Ljubljane

Ij Parni valjar je stopil v akcijo. Ceste in hodnike po mestu pridno popravljajo. Emunska cesta so posuli z okroglim gramozom od Cojzovega ceste do trnovskega mostu. Da bo cestisce prej ravno in gladko, je včeraj stopil v akcijo parni valjar posuta je Kolicevska ulica, Zaloška cesta od sentperseke cerkve naprej, Florijanska ulica, Tržaška cesta pred tobačno tovarno ter od mlinarne do mestne mitnice Obenem s cestami so izboljšali tudi hodnike s tem, da so jih posuli z drobnejšim peskom. Na Rimski cesti so postgrali debelo plast blata. Resljeva cesta pa še tiči v globokem blatu od Slomškove ulice pa do Masarykove avencije.

Ij Dela v Gradaščici. Kamnitka Škarpa na levem bregu nasproti Gorupove ulice ni bila lani dokončana zato se zdaj dovršuje. Tu dela Gradaščica oster ovinek in zato je potrebna visoka in močna kamnita Škarpa. Na desnem bregu tik trnovskega mostu so lani napravili udobno perisko, te dni je pa v delu opaž za široke in polozne stopnice. Včeraj so stavili betonsko stebršče. Perisko in lične stopnice bodo povzdignite idiličnost desnega obrežja.

Ij Pri tromostju se vedno delajo. čeprav je delj časa odprt. Mnogo je namreč podrobnega kamnoškega dela, obdelovanja površin betonskih konstrukcij. Prav tako obklesavajo (»štokajo«) nov čevljarski most. Pri tromostju pa tudi dovršujejo dela pri podzemeljskem transformatorju. Pri starem mostu urejujejo kanalizacijo. Podzemeljska stranica mora dovršiti občina, kdaj bo, se še ne ve.

Ij Velika sezona žab je nastopila na živilskem trgu. Zabij krakov vseh kvalitet je bilo danes na trgu dovolj za vso Ljubljano. Gospodinje so pa tudi zelo posegale po njih. Cene so bile znosne. Ze precej lepo blago si lahko dobil po 25 par. Srednja cena je pa bila dinar za tri krake. Rib je bilo pa malo. Vreme je baje zadnje čase neugodno za ribjo lov na morju. Sardele so bile kg po 16 Din, kalamari pa po 40. Tudi rečnih rib je bilo mnogo. Precej drage so postri po 50 Din kg, ščuke po 40 Din. Kupčija z ribami je bila mnogo manj živahnha kot z zabam.

Ij Bloki Pomoc potrebnim so pri mnogih strankah postali že prav priljubljeni in ne brez vzkoka. Kjer dado prosičem na mestu denarja te bločne nakaznice, so že izostali sitni, in nadležni prosilci, ki so hoteli imeti le denar. Tudi otroci, ki so prošli darovev denarju za svoje razvadje, se pri takih strankah ne zelašajo več. Prosilci pa, ki so potreben hrane ali živila, so uvedbo teh blokov zadovoljni, ker dobivajo namesto kruha, ki ga včasih dobijo toliko, da ga ne morejo sproti pojesti. Prosilci pa, ki so potreben hrane ali živila, so uvedbo teh blokov zadovoljni, ker dobivajo namesto kruha, ki ga včasih dobijo toliko, da ga ne morejo sproti pojesti. Prosilci pa, ki so potreben hrane ali živila, so uvedbo teh blokov zadovoljni, ker dobivajo namesto kruha, ki ga včasih dobijo toliko, da ga ne morejo sproti pojesti. Prosilci pa, ki so potreben hrane ali živila, so uvedbo teh blokov zadovoljni, ker dobivajo namesto kruha, ki ga včasih dobijo toliko, da ga ne morejo sproti pojesti. Prosilci pa, ki so potreben hrane ali živila, so uvedbo teh blokov zadovoljni, ker dobivajo namesto kruha, ki ga včasih dobijo toliko, da ga ne morejo sproti pojesti.

Ij Občni zbor odseka osobja gradbene in progovzdrževalne službe. V nedeljo, 1. t. m. ob 9. uri dopolnitev v II. nadstrop. Kazine v ZKD. Za porabljeni material šmink imajo gojenec povratov 10 Din za osebo. — Vabiljeni so vsi obiskovalci dram. učiteljice.

Ij Dve enodejanki – veseloigri uprizori. Delavski oder »Svobodek« v nedeljo 10. aprila t. l. ob 20. uri v dvorani Delavske zbornice. Prva je »Vest«, ki jo je spisal Ivan Pregelj. Druga »Bronasta kolajna« od Ludviga Thoma. Veseloigri sta zelo zabavni in uloge so dobro nastudirane. Vstopnice se dobre v predprodaji v Delavski zbornici, I. vhod, 1. nadstropje (»Svoboda«). Cene sedevje po 8, 6 in 4 Din Stojšica Din 2.

Ij Dom učiteljice. Dom učiteljice v nedeljo, 1. t. m. ob 10. uri predstavljajo »Pomen individualne psihologije za posameznika in za skupnost« – s prostovoljnimi prispevki v korist domu učiteljice.

Ij Združna kulturnih društev priredi v nedeljo. dne 10. t. m. praktično predstavjanje o šminkanju za vse gojenice, dram, tečaja. Predaval bo g. E. Navinšek, šef lasuljar Narodnega gledališča. Predstavjanje se prične ob 9. uri dop. v II. nadstrop. Kazine v ZKD.

Ij Združna kulturnih društev priredi v nedeljo. dne 10. t. m. praktično predstavjanje o šminkanju za vse gojenice, dram, tečaja. Predaval bo g. E. Navinšek, šef lasuljar Narodnega gledališča. Predstavjanje se prične ob 9. uri dop. v II. nadstrop. Kazine v ZKD.

Ij Združna kulturnih društev priredi v nedeljo. dne 10. t. m. praktično predstavjanje o šminkanju za vse gojenice, dram, tečaja. Predaval bo g. E. Navinšek, šef lasuljar Narodnega gledališča. Predstavjanje se prične ob 9. uri dop. v II. nadstrop. Kazine v ZKD.

Ij Združna kulturnih društev priredi v nedeljo. dne 10. t. m. praktično predstavjanje o šminkanju za vse gojenice, dram, tečaja. Predaval bo g. E. Navinšek, šef lasuljar Narodnega gledališča. Predstavjanje se prične ob 9. uri dop. v II. nadstrop. Kazine v ZKD.

Ij Združna kulturnih društev priredi v nedeljo. dne 10. t. m. praktično predstavjanje o šminkanju za vse gojenice, dram, tečaja. Predaval bo g. E. Navinšek, šef lasuljar Narodnega gledališča. Predstavjanje se prične ob 9. uri dop. v II. nadstrop. Kazine v ZKD.

Ij Združna kulturnih društev priredi v nedeljo. dne 10. t. m. praktično predstavjanje o šminkanju za vse gojenice, dram, tečaja. Predaval bo g. E. Navinšek, šef lasuljar Narodnega gledališča. Predstavjanje se prične ob 9. uri dop. v II. nadstrop. Kazine v ZKD.

Ij Združna kulturnih društev priredi v nedeljo. dne 10. t. m. praktično predstavjanje o šminkanju za vse gojenice, dram, tečaja. Predaval bo g. E. Navinšek, šef lasuljar Narodnega gledališča. Predstavjanje se prične ob 9. uri dop. v II. nadstrop. Kazine v ZKD.

Ij Združna kulturnih društev priredi v nedeljo. dne 10. t. m. praktično predstavjanje o šminkanju za vse gojenice, dram, tečaja. Predaval bo g. E. Navinšek, šef lasuljar Narodnega gledališča. Predstavjanje se prične ob 9. uri dop. v II. nadstrop. Kazine v ZKD.

Ij Združna kulturnih društev priredi v nedeljo. dne 10. t. m. praktično predstavjanje o šminkanju za vse gojenice, dram, tečaja. Predaval bo g. E. Navinšek, šef lasuljar Narodnega gledališča. Predstavjanje se prične ob 9. uri dop. v II. nadstrop. Kazine v ZKD.

Ij Združna kulturnih društev priredi v nedeljo. dne 10. t. m. praktično predstavjanje o šminkanju za vse gojenice, dram, tečaja. Predaval bo g. E. Navinšek, šef lasuljar Narodnega gledališča. Predstavjanje se prične ob 9. uri dop. v II. nadstrop. Kazine v ZKD.

Ij Združna kulturnih društev priredi v nedeljo. dne 10. t. m. praktično predstavjanje o šminkanju za vse gojenice, dram, tečaja. Predaval bo g. E. Navinšek, šef lasuljar Narodnega gledališča. Predstavjanje se prične ob 9. uri dop. v II. nadstrop. Kazine v ZKD.

Ij Združna kulturnih društev priredi v nedeljo. dne 10. t. m. praktično predstavjanje o šminkanju za vse gojenice, dram, tečaja. Predaval bo g. E. Navinšek, šef lasuljar Narodnega gledališča. Predstavjanje se prične ob 9. uri dop. v II. nadstrop. Kazine v ZKD.

Mihail Zoščenko

Zdravniški pregled

Zdravniški poklic je zelo težak. In kar je glavno — pacienti so zdaj dokaj grobi. Prav nobenih ozirov ne poznajo. Zadostuje najmanjši nesporazum — pa se začne pretepati ali pa kar ubije zdravnika s tem ali onim predmetom.

Zdravnik je pa morda inteligenten človek, morda mu ni všeč, da bi ga ubil. In to je morda krivo njegove nervoznosti.

Pri nas v sprejemnici pa ni navade, da bi zdravnike ubili. Pri nas je zdravnik že od začetka revolucije na svojem mestu. In še nikoli ga niso ubili.

Ranocelnika so nekoč res kresnili po zobe, zdravnika se pa niti dotaknili niso. Skrit je bil za špansko steno.

Da so pa našega zdravnika nekoč pošteno zastrašili, to ni noben greh. To se je zgodilo slučajno. Poleg tega je pa bil naš zdravnik sploh dokaj strahoveten intelligent. Navadno je dregnil pacienta s cevko, potem je pa odskočil takole na štirideset korakov od njega. In od tam se je razgovarjal z njim. Zelo oprezen intelligent je bil.

A ko je prišel Grigorij Ivanovič Verenik na pregled, je bil zdravnik že nervozno pozoren.

Grigorij Ivanovič je bil prišel na pregled v zelo važni zadavi. Šlo mu je za dopust, ki ga je moral brez pogojno dobiti. Namenil se je bil v domačo vas. Klical ga je oče.

In tako jo je primahal k zdravniku, sklekel se je in obstal pred njim, kakor ga je bila rodila mati. In mislil si je: — Dobro bi bilo pretentati tega inteligenca vsaj za dva tedna.

Zdravnik ga je seveda dregnil s cevko v trebuh in odskočil za omaričo. In od tam je zajecjal:

— Ne, nobenih objektivnih bolezni ne morem najti. Oblecite se.

Grigorij Ivanovič se je pa razburil in mu odgovoril jezno:

— Ti stric, le dobro me preišči in nikar me kar tako ne dregaj s cevko. Saj znam tudi sam dregniti.

Zdravnik se je seveda razburil in ga ponovno preiskal. Potem se je pa umaknil za omaričo in izjavil:

— Pri moji veri je dejal, sam bog mi je priča — nič hudega vam ni. Oblecite se.

In Grigorij Ivanovič se je začel oblačiti. Oblačil se je.

Seveda Grigoriju Ivanoviču niti na misel ni prišlo, da bi recimo zdravnika ubil ali ranocelnika kresnili po zobe. Samo razburil se je revezl, da mu je spolval dopust po vodi. In v razburjenju je celo pljunil v stran. Celo roko je vtaknil v žep, hotel je vzeti iz njega robec — da bi se v popolnem pomirjevale useknili.

Komaj je pa segel z roko v žep, so se začuli kriki.

Zdravnik je seveda kričal: ubiti me hoče! Ranocelnik je mahal z roko, ljudje so klicali na pomoč.

Prihitali so ljudje od vseh strani, zgrabili Grigorija Ivanoviča in ga držali.

— Ljudje božji, kaj ste znoreli? — se je začudil Verenik.

Ranocelnik, da bi ga vrag, je pa odgovoril:

— Prav kar je segel v žep, najbrž je hotel naju oba hkratu odpraviti v krtovo deželo.

Preiskali so Grigorija Ivanoviča, toda razen mahorke niso nicesar našli pri njem.

Kar se pa tiče žepnega robca, ki je Grigorij Ivanovič govoril o njem, da se je hotel inteligentno usenkni vanj, se je pa zlagal. Robca pri njem tudi niso našli.

Kar tako je bil segel v žep brez slabega namena. Tisti hip so pa zakrčali.

Kričali so pa po nepotrebrem. Pri nas sploh ni navade ubijati zdravnike. Kar žive naj. Saj jim privoščimo.

Streljanje delavcev**v Šanghaju****Kako so japonski velekapitalisti masakrirali kitajske delavce in študente**

Kitajski delavski pokret je nerazumno zvezan z razvojem nacionalizma in z borbo Kuomintanga proti imperializmu in izkorisčanju po tujih velešolah. Posebno značilen je primer Šanghajskega masakriziranja 30. maja 1925 in žalostni dogodki v Hangkau, Kantonu, Nankinu in drugih mestih, kjer je padlo več sto nedolžnih študentov in delavcev. Neposredni vzrok pobijanja nedolžnih ljudi so bile industrijske razmere v pogodbene pristanišči pod protekcijo eksteritorialnosti. Kitajska industrija je bila pod vplivom inozemcev in kitajske tovarne so morale konkuričati. Zlasti v japonskih predilnicah so bile razmere take, da bi se zgrozil tudi najpozrešnejši evropski velekapitalist.

12 letno deklece v neki tovarni japonske delniške družbe Vagai Wata Kaisha v Šanghaju je japonski nadzorniki do krvi pretepel in telesno težko poškodoval, ker jo je našel spečo po težkem 16 uram nočnem delu. Delavci so protestirali, pa so bili takoj odpuščeni. Sledila je velika stavka, stavkujoči so zahtevali, da nadzorniki ne smejte biti delavci, da naj jim podjetje zviša plačo za 10% in izplačuje mezde 14 dnevno ter prizna plačane praznike in bolezni, plačilo mezde za ves čas stavke ter kompenzacijo za ubite in ranjene delavce med stavko. Stavka je bila pa razbita.

Kmalu potem so delavske unije protestirale proti kršitvi pogodbe, ki je bila sklenjena po prejšnji stavki. Japonske predilnice so odgovorile čez dva tedna z izprtjem vseh funkcionarjev delavskih organizacij. 15. maja so kitajski delavci napovedali stavko. Japonci so zaprli vse štiri predilnice in izprli 20.000 delavcev. Iste dne po poldne se je zbral 300 delavcev pred tem podjetjem družbe in zahtevalo pojasnila. V odgovor so se odprla vrata tovarne in gospodarji so pozdravili delavce s svincem. 13. delavcev je bilo ranjenih, med njimi 7 težko. Delavci so zahtevali najstrožje kaznovanje odgovornega Japonca Nanka Mura ter kompenzacijo za ubitega in ranjene tovariše. Dosegli pa niso ničesar.

Kakor vedno, so se potegnili za delavce tudi to pot kitajski študenti. Kmalu potem so delavske unije protestirale proti kršitvi pogodbe, ki je bila sklenjena po prejšnji stavki. Japonske predilnice so odgovorile čez dva tedna z izprtjem vseh funkcionarjev delavskih organizacij. 15. maja so kitajski delavci napovedali stavko. Japonci so zaprli vse štiri predilnice in izprli 20.000 delavcev. Iste dne po poldne se je zbral 300 delavcev pred tem podjetjem družbe in zahtevalo pojasnila. V odgovor so se odprla vrata tovarne in gospodarji so pozdravili delavce s svincem. 13. delavcev je bilo ranjenih, med njimi 7 težko. Delavci so zahtevali najstrožje kaznovanje odgovornega Japonca Nanka Mura ter kompenzacijo za ubitega in ranjene tovariše. Dosegli pa niso ničesar.

Kakor vedno, so se potegnili za delavce tudi to pot kitajski študenti.

Najboljše, najtrajnejše, zato
našcenješ!

KLJUČ

Strahovita ljubavna tragedija

V noči od srede na četrtek se je odigrala v Brnu pretresljiva ljubavna tragedija. 23. letna delavka Marija Bendikova, čedno in zelo veselo dekle, se je rada šalila s fanti in imela jih je vedno v izobilju. Na zvestobo ni polaga posebne važnosti, čim več fantov je imela. Tem bolje se je počutila. V sredo zvečer je prišla z dela domov, povečevala je in hotela oditi z znanim vojakom na izprehod. Kar je prišla gospodinja in jo opozorila, da se je izprehal pred dobro uro pred hišo njen priatelj Franc Nohejl, ki bi bil tudi rad govoril z njo Trkal, ki je okno in zahtevel, naj pride Bendikova na sestanek. Delavka je pustila vojaka v sobi in odšla iz hiše, češ da se takoj vrne.

Vrnila se pa ni več. Čez dve urki je bil vojak že davno odšel iz stanovanja svoje ljubice, se je naenkrat začulo v bližnjem gozdčku klicanje na pomoč. Ljudje so pohiteli tia in opazili, da se vali iz gozdčka dim. Zagljali so grozjen prizor. V gozdčku sta ležali na tleh v plamenih truplji Bendikove in njenega ljubčka. Iz ljubosumnosti je fant pognal svoji ljubici štiri krogle v glavo in prsa, potem pa je truplo polil s špiritem in začgal. Ko je dekličino truplo že gorelo, je pognal se sebi dve krogli v glavo, se polil s špiritem in legel h gorečemu truplu nezveste ljubice. Ko so prihitali prestrašeni ljudje, je bila strahovita ljubavna tragedija že končana.

Otok prokletih

Inozemski listi so poročali te dni o puntu gobavcev v španski provinci Pego, kjer so morale oblasti napeti vse sile, da so polovile ubežne gobavce. Ta strašna bolezni, ki jo poznamo iz sv. pisma, še sedaj razsaja v deželah okrog Sredozemskega morja. Severovzhodno od grškega otoka Krete, blizu zaliva Miraubelos, leži otoček Spinalonga, pravo peklo 20. stoletja. Samo enkrat na mesec pristane pri otočku grška ladja, ki izkrcata živila in hitro odpluje nazaj na širno morje.

Edini prebivalci tega pustega otočka so gobavci, ki jih je več sto, ženski, moški, starcev in otrok. Gobavost je nalezliva in zato pošiljajo iz Grčije in Turčije vse gobavce na Spinalongu, kjer žive brez najmanjše nade na okrevanje. Otoček je pripadal nekoč Benečanom, pozneje so se ga polastili Turki, nekaj časa je bil v francoskih rokah, ko so se pa prebivalci Krete pod vodstvom sedanega ministrskega predsednika Venizelosa uprli Turčiji in se združili z Grčijo, ki prišla tudi Spinalonga pod grško upravo. Na otočku stoeje še razvaline stare beneške trdnjave, kamor se sedaj zatekajo gobavci.

Pogled na te nesrečne je grozjen, podobni so živim mrljcem. Uđe in kosi mesu jih odpadajo počasi od telea, najprej navadno ušesa, potem nos, prsti in roke, a vse telo je pokrito z neko ostudo snovjo, ki smrdi tako strašno, da se širi smrad kilometer daleč. Večina gobavcev je tudi oslepela in vsi imajo garje. Ker jih telo strašno srbi, se drgnejo kar ob stene, ob drevje in ob tla.

Na razvalinah stare trdnjave, v podzemnih brlogih in v siromašnih kočah pričakujejo ti nesrečni, ki so bili med njimi nekoč mnogi lepi in bogati, smrt kot edino rešitev. Na Spinalongi ni no-

benih zakonov. Gobavci žive brez skrbiv, brez moralnih in človeških dolžnosti. Tu vlada še vedno pest. Močnejši lahko brez kazni ubije šibkejšega. Trupa se žigajo ali pa mečejo kar v morje. Na otoku se odigravajo nepopisne spolne orgije. Nedavno so izgnali na Spinalongo neko dekle iz maloazjskega mesta Smirne. Čim so gobavci zagledali dekle, so se pognali za njim in nesrečna se je v smrtnem strahu vrgla z visoke skale v morje. To je bila edina njena rešitev, sicer bi jo bili gobavci ujeli in odvedli v svoj brlog. Gobavci najraje jedo morske želje, ki jih navdušeno love, ker so prepričani, da imajo v sebi zdravilni sok in da bodo z njihovo pomočjo ozdraveli.

Konec roparske tolpe

Vrhovno sodišče sovjetske republike, Uzbekistana v Taškentu je izreklo obsođbo v senzacionalnem procesu, ki je šlo za 15 članov tolpe roparskih morilcev, železniških vlonmilcev in ponarejevalcev denarja. Tolpa je bila izborno organizirana in je več let strahovala prebivalce velikega ozemlja v srednji Aziji. Posebno spremeno je znala odpirati tovorne vagone. Ko je poglavar zbral vse člane, se je lotila tolpa tudi osebnih vlakov. Vsak napad na osebni vlak je plačalo nekaj potnikov z življencem. Slednji se je posrečilo 35 članov tolpe ujeti in izročiti sodišču.

15 tolovajev je sodišče obsođilo na smrt. Med njimi sta bili tudi dve ženski, Domina Terentjeva in Ana Martinova, ki sta znali najboljše streličati ter sta bili med banditi tudi najbolj krvoljuchi. Tolpa je bila tako velika, da je morala imeti posebno knjigovodstvo, ki je bilo v rokah izkušenih trgovcev. Naropane stvari so prodajali po Aziji in evropski Rusiji. Poleg tega je imela tolpa še poseben oddelek za ponarejanje denarja, ki ga pa ni rabila, saj je itak naropala dovolj prisnih bankovcev. V topli je bilo poleg na smrt obsojenih še več žensk, ki so tolovajem gospodinjile, udeleževala so se pa tudi roparskih napadov.

Ogromna dedčina

Nemška rodbina Schöne v Eulenburgu in Torgauju je nepričakovano poddovala ogromno premoženje. Nedavno je bila rodbina obveščena, da je zavrstila njen sorodnik, ki se je bil izselil v Avstralijo, bogato dedčino. Že takrat je bilo to celo bogastvo, z leti je pa nastala dedčina na 320 milijonov mark. Sredi preteklega stoletja se je izselil Johann Schöne iz Dresdena v Avstralijo, kamor je prišel brez beliča. Svojcem ni nikoli pisal in zato so mislili, da je že davnio mrtev, v resnici je imel pa srečo, bil je marljiv in varčen, pa je postal lastnik nekolikih deležev v nekem zlatem rudniku.

Ko je 1. 1899 umrl, je imel že pet zlatih rudnikov. Vsi poskusi avstralske vlade najti njegove dediče so bili zmanj. Lani je bil pa v nemških listih objavljen poziv, naj se prijavijo dedič bogatega Johanna Schöna in predlože avstralski vladi svoje zahteve. Toda avstralska vlada ne more naenkrat izplačati vse dedičine in stoji na stalšču, da lahko dedič malo počakajo, saj jih je tudi ona dovolj dolgo iskala. Zaenkrat je pripravljena izplačati 5 milijonov mark.

Ko mož dobro spozna svojo ženo, lahko umre.

Morske ribe**OPERNA KLET** Gledališka ul. 2.

Dnevno sveže pošiljke. Danes velika izbira finih rib, pravljene na razne načine. Cene zelo zmerne. — Vina in alkoholi, posebna specialiteta rdeči kaštelanski šilker po Din 11.—, čez ulico po Din 10.—.

KONFEKCIJA — MODA ANTON PRESKER, LJUBLJANA, Sv. Petra cesta 14.

DEKLE vajeno vseh hišnih del in dobra kuharica, išče službo za takoj. Ponudbe na upravo >Slov. Naroda< pod >Cink<.

PEUGEOT - avto mali, poltovorni naprodaj. Po izve Florjančič, Nunška ulica 3.

COLEN dobro ohranjen, najraje polšporten za več oseb, kupim. — Ponudbe s polnim naslovom, na vsebovne cene in opisom colna na upravo >Slovenskega Naroda< pod >Coln<.

ČEVLI NA OBROKE >TEMPO<, Gledališka ulica 4 (nasproti opere)

OBROKE! MANUFAKTURA Record LJUBLJANA ALEKSANDROVÁ MARIBOR GREGORIČEVA 20 Obište nas! Zahvaljujte potniku!

YOGURT

bolgarsko kislo mleko, vedno sveže, kakor tudi vse mlečne izdelke prodaja Mlekmarna, Dunajska cesta 17 (poleg kavarnice Evropa). Po želji dostavlja tudi na dom.

TRG. POMOCNIK

z daljšo prakso, popolnoma več mešane stroke, želi premeniti službo. Cenj. ponudbe na oglasni oddelki Slov. Naroda pod šifro >Zanesljiva roč<.

PUHASTO PERJE

cisto, čohano, kg po 48 Din, druga vrsta kg po 38 Din, cisto belo gosje kg po 130 Din in čisti puhi kg po 250 Din razpoljiva po poštrem povzetju L Brozović, Zagreb, Ilica 82.